

Przekroczenie granic przez obywatela Unii Europejskiej bez ważnego dowodu osobistego lub paszportu może skutkować uporczywą sankcją

W dniu 6 października 2021 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w przedmiocie możliwości nałożenia sankcji karnej za brak ważnego dowodu tożsamości lub paszportu podczas podróży międzypaństwowej na terenie Unii Europejskiej. Na gruncie prawnym powstało niedookreślone zagadnienie - czy kary w formie grzywny stanowią naruszenie jednej z naczelnych zasady prawa Unii Europejskiej usystematyzowanym w art. 21 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)¹?

W ramach doprecyzowania zasady swobodnego przemieszczania się obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej weszła w życie dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zgodnie z którą *korzystanie przez obywateli państwa członkowskiego z przysługującego im prawa do udania się do innego państwa członkowskiego jest uzależnione od warunku posiadania przy sobie jednego z tych dwóch ważnych dokumentów.*

W związku z powyższym powstało zagadnienie prawne wymagające zajęcia stanowiska przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej tj. czy jest możliwe stosowanie sankcji karnych za nieposiadanie dowodu tożsamości lub paszportu podczas przekraczania granic Państw Członkowskich Unii Europejskiej. Trybunał jednoznacznie opowiedział się za stanowiskiem, że Państwa Członkowskie mogą przewidzieć sankcje, w stosowanym przypadku o charakterze karnym, pod warunkiem poszanowania w szczególności zasad proporcjonalności i niedyskryminacji. Jednocześnie Państwo Członkowskie musi mieć na względzie, że kara nie może być zbyt dotkliwa. Co więcej, Trybunał Sprawiedliwości jednoznacznie stwierdził, że takowy dokument jest niezbędny również przy wjeździe do państwa macierzystego, jednakże nie ma możliwości uwarunkowania możliwości wjazdu od jego posiadania.

W związku z powyższym, warto pamiętać o dowodzie osobistym lub paszporcie, nawet wówczas, jeśli tylko przepływa się/przelatuje nad Polską lub innym Państwem Członkowskim Unii Europejskiej.

---

¹ Dz.U.2004.90.864/2.